

RĪGAS DAUGAVGRĪVAS VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 90002201514

Parādes iela 5c, Rīga, LV-1016, tālrunis 67432168, fakss 67430210, e-pasts rdvs@riga.lv

KODEKSS

Rīgā

21.12.2009.

Nr.2-ks

Skolēnu ētikas kodekss

*Izdots saskaņā ar Skolas nolikumu un
Skolas iekšējās kārtības noteikumiem*

I. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Rīgas Daugavgrīvas vidusskolas (turpmāk tekstā – Skolas) skolēnu Ētikas kodekss (turpmāk tekstā – Kodekss) nosaka skolēnu ētikas un uzvedības pamatprincipus, kas skolēnu jāievēro attieksmē pret skolu, mācībām, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar citām institūcijām un sabiedrību.
2. Kodeksā iekļautie ētikas un uzvedības pamatprincipi ir vienlīdz saistoši visiem skolēniem neatkarīgi no klases.
3. Situācijās, kas nav minētas šajā Kodeksā, skolēni rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām.
4. Kodeksa uzdevums ir veicināt skolēnu likumīgu un godprātīgu darbību sabiedrības interesēs.
5. Neviens bērns uz zemes nav līdzīgs citam bērnam ne pēc ārējā izskata, ne pēc dotībām, kas bērnu dara par unikālu, neatkārtojamu personību. Tajā pašā laikā pēc savas cilvēciskās vērtības neviena personība nav mazāk vērtīga, visas personības ir vienādi vērtīgas. Katram bērnam ir vienādā mērā piešķirta cilvēciskā cieņa un cilvēka tiesības, tās piešķirtas kopš dzimšanas. Neviens un nekādos apstākļos nav tiesīgs pazemot bērna cilvēcisko cieņu un aizskart cilvēka tiesības.
6. Bērna tiesības nodrošina starptautiskas vienošanās un likumi, kuros sniegti norādījumi pieaugušiem - politiķiem, valsts ierēdņiem, skolotājiem, vecākiem, kādā veidā izturēties pret bērniem, lai nepārkāptu viņu tiesības. Bet bērni sazinās ne tikai ar pieaugušajiem, bet arī savā starpā, un, tieši bērniem sazinoties savā starpā, biežāk tiek aizskartas bērna tiesības un pašcieņa. Tādēļ ir izveidots šis Kodekss, lai skolēnam

izskaidrotu viņu tiesības un pienākumus, un garantētu vienlīdzīgas tiesības visiem mūsu skolas skolēniem.

7. Ja katrs skolēns sekos Kodeksam, skolā būs īpaši labvēlīga, psiholoģiski komfortabla atmosfēra, kura būtiski veicinās zināšanu apguvi, attīstību un radošumu.
8. Kodekss nesatur informāciju, kuru būtu grūti uztvert jebkura vecuma skolēnam. Sekošana Kodeksam ir atkarīga tikai no tā prasību pārzināšanas un vēlmes tām sekot, tādēļ katram skolēnam ir jāapgūst Kodekss. Kodeksa pārzināšanu nepieciešams pierādīt skolotājiem un Skolas padomei. Pēc šī soļa seko pilnīga atbildības uzņemšanās sekot līdzī savai uzvedībai.
9. Ja Kodeksa pārkāpumi ir sistemātiski, ***šāda rīcība tiek novērtēta kā apzināta citu skolēnu pazemošana un viņu tiesību pārkāpšana, un izaicinājums visam skolas kolektīvam un skolas reputācijai.***

II. SKOLĒNU TIESĪBAS

10. Jebkuram skolēnam ir tiesības uz:
 - 10.1. mācībām un attīstību morāli labvēlīgā un iejūtīgā atmosfērā;
 - 10.2. cilvēcisko cieņu, no visiem bez izņēmuma;
 - 10.3. taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret sevi no pedagogu un skolas darbinieku puses;
 - 10.4. objektīvu savu panākumu (mācībās, sportā, mākslinieciskā darbībā un personiskā attīstībā) novērtēšanu un atzīšanu;
 - 10.5. cieņas pilnu attieksmi pret savu personu un savām tiesībām no jebkura vecuma skolēnu puses. Netiek pieļauti nekādi izteikumi vai darbības, kas aizvaino, pazemo, traumē citu skolēnu cieņu vai izolē skolēnu no kopējiem pasākumiem;
 - 10.6. sava labā vārda un reputācijas aizsardzību no pārsteidzīgiem spriedumiem, netaisnīga vērtējuma un baumām;
 - 10.7. personisko viedokli par katru jautājumu un tā brīvu paušanu, nepārkāpjot šo Kodeksu;
 - 10.8. fizisku neaizskaramību, t.sk. personīgo mantu neaizskaramību;
 - 10.9. pieaugušo un citu skolēnu humānu attieksmi pret šī Kodeksa normu pārkāpšanas gadījumiem vai citu pārkāpumu izdarīšanu, kas ir pretrunā ar tikumību vai etiķeti.

III. SKOLĒNU PIENĀKUMI

11. Katram skolēnam ir pienākums:
 - 11.1. nopietni izturēties pret mācībām, censties parādīt labākos rezultātus. Uzskatīt mācības par galveno atrašanās iemeslu skolā;
 - 11.2. izpildīt pedagogu, administrācijas un Skolas Padomes ***rakstiskas un mutiskas*** prasības;
 - 11.3. cienīt savu skolotāju zināšanas un pieredzi;

- 11.4. cienīt savas skolas vērtības, tradīcijas, prioritātes, morālo un pedagoģisko nostāju;
 - 11.5. rūpēties par skolas reputāciju un veicināt tās celšanos ar saviem sasniegumiem;
 - 11.6. apzināties savu cilvēcisko cieņu, to aizsargāt un nezaudēt citu skolēnu un pieaugušo acīs. Cilvēka cieņa ir svarīgāka par materiālām interesēm un īslaicīgām iegribām;
 - 11.7. cienīt citus skolēnus, ievērot viņu tiesības. Jebkura darbība, kas aizskar cilvēcisko cieņu, traumē psihi, noved pie noslēgšanās sevī, izolācijas no klases un skolas kolektīva, nospiesības, nepilnvērtības kompleksiem, tā tiek novērtēta kā noziegums pret bērna personību. Šāda darbība ir nepieļaujama un nav savienojama ar skolas mācību un audzināšanas pamatprincipiem;
 - 11.8. nepieļaut fizisku vardarbību pret citiem bērniem;
 - 11.9. ievērot vispārpieņemtās etiķetes normas, izvairīties no uzvedības, kura nav apkārtējiem pieņemama no estētiskā viedokļa;
 - 11.10. izteikt savas domas, neaizskarot citu cilvēku jūtas un cieņu;
 - 11.11. nenovelt savu vainu uz citiem, bet pirmām kārtām atvainoties, censties labot situāciju un izdarīt secinājumus citai reizei;
 - 11.12. neatbildēt ar ļaunu pret ļaunu. Būt gatavam pieņemt atvainošanos.
12. Skolā tiek augstu vērtētas šādas vērtības: intelekts, sasniegumi mākslā un sportā, garīgās intereses, stipra griba, labvēlība, līdzjūtība, izpalīdzība, inteliģence, patiesums, godīgums, pieklājība, iekšējā kultūra, ārējā izskata sakoptība.
 13. Skolā tiek nosodītas šādas vērtības: slinkums, egoisms, meli, netaisnīgums, rupjība, godkārbība, skaudība.
 14. Zēniem jāattiecas pret meitenēm pieklājīgi, delikāti, ar cieņu, tās aizsargāt un aizstāvēt, piedāvāt palīdzību pēc savas iniciatīvas.
 15. Meitenēm jāuzvedas atturīgi, ar cieņu.

IV. UZVEDĪBAS NOTEIKUMI

16. Jāsveicina visi pieaugušie, gan pazīstamie, gan nepazīstamie, arī pedagogi, darbinieki, apmeklētāji, vecāki, kā arī visi bērni, kurus šajā dienā satiek pirmo reizi. Tādā pašā veidā jāriņķojas, dodoties prom no skolas.
17. Ienākot skolā, zēniem uzreiz jānoņem galvassegas. Atrasties skolā galvassegā drīkst tikai ar skolas ārsta vai pedagoga atļauju. Izejot no skolas, galvassegu velk vestibilā.
18. Pie pedagogiem un citiem pieaugušajiem, kuri atrodas skolā, vērsties uz "jūs", nepārtraukt viņus pusvārdā, neiejaukties viņu sarunās, izņemot ekstremālas situācijas, kad ir jāatvainojas par iejaukšanos un jāizklāsta lietas būtība.
19. Skolā aizliegts runāties ar pedagogu vai citu pieaugušo, būt nepieklājīgam, sarunas laikā turēt rokas kabatās, aiziet, nepabeidzot sarunu, pagriezties pret sarunu biedru ar muguru.
20. Visu informāciju no vecākiem nepieciešams nodot pedagogiem tajā pašā dienā.

21. Nav vēlams apmeklēt skolu ar paaugstinātu temperatūru, aizdomām par saslimšanu ar vīrusu vai infekcijas slimībām. Šādos gadījumos ārstu jāizsauc uz mājām.
22. Katrs skolēns seko līdzi tīrībai skolā un savā klasē, nemētā papīrus, neraksta uz soliēm, sienām, palodzēm, ienākot skolā, pie ieejas noslauka kājas. Skolā atļauts atrasties *tikai maiņas apavos*.
23. Sekot līdzi etiķetes noteikumiem apģērbā un labas uzvedības manierēs.
24. Apģērbam jābūt tīram, kārtīgam,
25. Apģērbam nav jāsatur elementi, kuri novērš skolēnu uzmanību no mācībām, rotaslietas.
26. Meitenēm līdz 15 gadu vecumam aizliegts krāsot matus un lietot košu kosmētiku.
27. Atcerēties, ka skola nav teātris vai vieta rotājumu demonstrēšanai, it īpaši ja tie nav pirkti par paša nopelnīto naudu.
28. Garderobē, skolas solā un skolas somā regulāri jāuztur kārtība.
29. Aizliegts uz skolu nest dārgus priekšmetus, kuri nav saistīti ar mācību procesu, izstrādājumus no dārgmetāliem un dārgakmeņiem, kā arī naudas summas, lielākas par 5 Ls. Naudu, kuru iedevuši vecāki teātra biļetēm, ekskursijām, mācību grāmatām, mācību grāmatām vai priekšmetiem, uzreiz jāatdod klases audzinātājam vai jāizlieto paredzētajam nolūkam.
30. Ja skolēns aizņēmis naudu vai kādas lietas, tās jāatgriež īpašniekam sarunātajā termiņā vai agrāk. Lietām jābūt ne sliktākā stāvoklī, kāds bija tās saņemot. Pedantiska attieksme pret citu cilvēku naudu un priekšmetiem ir katra cilvēka goda lieta.
31. Nepieciešams saudzīgi izturēties pret dzīvniekiem un putniem, kā arī skolas teritorijā esošajiem apstādījumiem, kokiem, krūmiem, puķēm.
32. Stundas sākumā ir jāpieceļas un jāsasveicinās ar skolotāju.
33. Stundas beigās nepieciešams piecelties un pateikties skolotājam par stundu.
31. Skolēnam nav pieļaujams:
 - 31.1. tiekties uz pārkumu pār citiem bērniem, izdarot uz viņiem fizisku vai morālu spiedienu. (Skolā tiek atzīts pārkums zināšanās, sportā, mākslā.);
 - 31.2. nav pieļaujams radīt jebkādus šķēršļus citu bērnu mācībām vai sasniegumiem;
 - 31.3. iebaidīt jebkuru bērnu, jo īpaši vājāku vai jaunāku;
 - 31.4. izsmiet to, kurš mazāk zina, atpaliel mācībās vai kam gadījusies kļūda. Īpaši cietsirdīgi ir izsmiet cilvēku par viņa fiziskajām īpatnībām vai trūkumiem;
 - 31.5. dot iesaukas, jo īpaši aizskarošas;
 - 31.6. lietot necenzētus vārdus un izteicienus, runāt par nepiedienīgām tēmām;
 - 31.7. nest uz skolu cigaretes, alkoholiskos dzērienus, narkotikas, erotisku literatūru;
 - 31.8. ņemt uz skolu bez vajadzības mobilo telefonu, radio, magnetofonu vai pleijeri;
 - 31.9. ņemt svešas mantas bez īpašnieka atļaujas;
 - 31.10. ņemt uz skolu priekšmetus, domātus pārdošanai, kā arī pirkt jebkādas lietas no citiem skolēniem;

- 31.11. spēlēt skolas teritorijā azartspēles vai citas spēles uz naudu vai lietām;
- 31.12. bojāt skolas inventāru, interjeru un fasādi; bradāt pa zālienu un bojāt apstādījumus skolas teritorijā;
- 31.13. lietot skolā internetu bez skolotāju atļaujas, jo īpaši lietot programmas, nesaistītas ar informātikas mācību priekšmeta saturu.

32. Sabiedriskajā transportā braucot:

- 32.1. jāatceras, ka iela ir paaugstinātas bīstamības vieta;
- 32.2. iekāpjot transporta līdzeklī, nav pieļaujami nekādi disciplīnas un kārtības pārkāpumi;
- 32.3. pie vadītāja un kontroliera jāvēršas ar “jūs” un visi viņu rīkojumi nekavējoties jāizpilda;
- 32.4. brauciena laikā celties no vietas kājās, trokšņot, staigāt pa transporta līdzekli kategoriski aizliegts;
- 32.5. jebkurš, kura uzvedība traucē šoferim vadīt transporta līdzekli netiek pielaists pie braucieniem;
- 32.6. jebkurš cilvēks uzvedas transportā saskaņā ar Kodeksu, vecākiem cilvēkiem piedāvā sēdvietu.

V. LABVĒĻA PADOMI

- 33. Atceries, ka Kodekss uzrakstīts nevis tādēļ, lai tavu dzīvi padarītu sarežģītāku vai lai mazinātu tevī vēlēšanos apmeklēt skolu, to nav izdomājuši mūsu skolas pedagogi. Tā saturs ir cilvēku uzkrājušās pieredzes apkopojums, tādēļ pacenties šo Kodeksu izprast un pieņemt, kā arī pildīt nevis dēļ bailēm no soda, bet gan pēc savas iekšējās vēlēšanās un arī tajos gadījumos, kad neviens tevi neredz un nevar nosodīt. Tādā veidā tu atvieglosi sev dzīvi, iekarosi citu cilvēku simpātijas, draudzību un cieņu, iegūsi arī iekšēju pārliecību par sevi, līdzsvaru, mieru, kas dzīvē ir tik ļoti nepieciešami.
- 34. Atceries, ka ne vien tev, bet arī citiem cilvēkiem ir vēlmes, vajadzības un intereses. Centies jebkurā situācijā domās nostādīt sevi cita cilvēka vietā un iedomāties, kādu tu šādā situācijā gribētu attieksmi pret sevi. Jau senatnē daudzu savā starpā nesaistītu kultūru cilvēki nonāca pie viena un tā paša secinājuma: nedarīt otram to, ko tu nevēlies lai tev dara.
- 35. Rūpējies par savu reputāciju jau tagad. Nav nekā tāda, uz ko būtu vērts mainīt savu reputāciju. Laiks paiet ātri, un tavi klasesbiedri, kuri redz un novērtē katru tavu soli, nākotnē var kļūt par tavu atbalstu dzīvē un darbā. Atceries, ka nav nekā svarīgāka par uzticēšanos, kas balstīta uz ilggadēju draudzību kopš skolas sola. Neziedo to īslaicīgu iegribu labad.
- 36. Labpatika un izklaide nekad nevar būt dzīves mērķi. Cilvēki, kuri dzīvo tā labad, nekad dzīvē neko nopietnu nerasniedz. Izklaidējies tikai tādēļ, lai atpūstos no savām pamatnodarbēm.

37. Lepojies ar saviem vecākiem, bet atceries, ka viņu sasniegumi nav tavi sasniegumi. Nebalsties uz viņu sabiedrisko un materiālo stāvokli, lai sevi paaugstinātu apkārtējo acīs. Savu autoritāti tu vari iegūt ar savu personisko darbu.

VI. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

38. Klases audzinātājs iepazīstina skolēnus ar Kodeksu katra mācību gada sākumā.
39. Par iepazīstināšanas faktu skolēni parakstās klases instruktāžas žurnālā.
40. Kodeksa kopija glabājas skolotāju istabā.

Direktore

O.Seļutina

Puškina67431152

1. pielikums.

Es, _____ esmu iepazinies ar Rīgas Daugavgrīvas vidusskolas skolēnu ētikas kodeksa saturu un uzskatu to par obligāti izpildāmu visā savas skolas apmeklēšanas laikā.

_____ . _____ . 20_____ .

(paraksts)

Ieskaiti par Rīgas Daugavgrīvas vidusskolas skolēnu ētikas kodeksa pārzināšanu ir nokārtojis.

_____ . _____ . 20_____ .

(paraksts)

Vecāku paraksts

_____ . _____ . 20_____ .

(V.Uzvārds)

(paraksts)